

(דף קל"ד ע"א) אֶחָד לְעִילָא, וְאֶחָד לְתַתָּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (זכריה יד) יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְנִשְׁמוּ אֶחָד. אֶחָד לְעִילָא בְּשֵׁית סְטָרִין, וְדְכְתִיב, (דברים 1) שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. הָא שֵׁית תִּיבִין, לְקַבֵּל שֵׁית סְטָרִין. אֶחָד לְתַתָּא בְּשֵׁית סְטָרִין, (הָא הוּא דְכְתִיב) בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, הָא שֵׁית סְטָרִין אַחְרָנִין בְּשֵׁית תִּיבִין. יְיָ אֶחָד לְעִילָא, וְנִשְׁמוּ אֶחָד לְתַתָּא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב אֶחָד לְעִילָא, וְלְתַתָּא לָא כְּתִיב אֶחָד. וְעַד הוּא אֶחָד, בְּחִלּוּפֵי אֲתוּוֹן. אֲתוּוֹן דְּדְכּוּרָא לָא מִתְחַלְפִי, אֲתוּוֹן דְּנוּקְבָא מִתְחַלְפִי, דְּהָא שְׁבָחָא דְּדְכּוּרָא עַל נוּקְבָא. וּבְגִין דְּלָא תִשְׁלֹט עֵין הָרַע, אֲנִן מְחַלְפֵי אֲתוּוֹן, דְּלָא אֲמַרִּין אֶחָד בְּאַתְגְּלִיָּא. וּבְזִמְנָא דְאֵתִי, דִּיתַעְבֵּר עֵין הָרַע מְעַלְמָא, וְלָא תִשְׁלֹט, (בְּתַרְה) כְּדִין יִתְקַרֵי אֶחָד בְּאַתְגְּלִיָּא. בְּגִין דְּהַשְׁתָּא דְּהָהוּא סְטָרָא אַחְרָא אֲתַדְבַק בְּהַדָּה, לָאו אִיהִי אֶחָד, אֶלָּא דְאֲנִן מִיַּחְדִּין לָהּ בְּלַחֲשׁוֹ, בְּרִזָּא דְאֲתוּוֹן אַחְרָנִין, וְאֲמַרִי וְעַד.

אֲבָל בְּזִמְנָא דְאֵתִי, דִּיתַפְּרֵשׁ הָהוּא סְטָרָא מִינָהּ, וְיִתַעְבֵּר מְעַלְמָא, כְּדִין יִתְקַרֵי אֶחָד וְדָאִי, דְּלָא יְהִי בְּהַדָּה שׁוֹתֵפוֹ וְדְבִיקוֹ אַחְרָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְנִשְׁמוּ אֶחָד, בְּאַתְגְּלִיָּא בְּהַדָּאִי, וְלָא בְּלַחֲשׁוֹ, וְלָא בְּרִזָּא.

וְעַל דָּא, אֲנִן מִיַּחְדִּין לָהּ מְהֵרָא סְטָרָא אַחְרָא, כְּמָאן דְּזִמְנִין לְאַחְרָא לְמִיַּהוּי סְהִיד דִּילֵיהּ. בְּגִין דְּדָא אִיהוּ סְהִיד דִּילָן, וְסְטָרָא אַחְרָא לָאו אִיהוּ סְהִידָא לְגַבֵּן. וּכְדִין אִיהִי אֲתַפְרִישַׁת מְהֵרָא סְטָרָא. בִּינֵן דְאֵתִת, אֲנִן מְעַלִּין לָהּ לַחּוּפָה לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, מְלַכָּא עֲלָאָה, בְּכָל רְעוּתָא וְכוּנָא דְלַבָּא, וְעַל דָּא אִיהוּ אֶחָד.

בְּשַׁעְתָּא דְאִיהִי אֵתִת בְּעוֹלִימְתָהָא, וּבְעָאֵת לְאַתְפְּרֵשָׁא מִסְטָרָא אַחְרָא, לָא אֵתִת, אֶלָּא כְּמָאן דְאִזְדְּמַנַּת לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְמְלַכָּא וְלָא יִתִּיר, וְהָכִי מְכַרְיִין דִּיזְדְּמַנֵּן לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְמְלַכָּא. כְּמָה דְאֵת אָמַר (שיר השירים ג) צֶאֱנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְכֵהּ שְׁלֹמֹה, פּוֹקוּ לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְמְלַכָּא, כְּדִין סְטָרָא אַחְרָא לָא נִיחָא לֵיהּ לְמַחְמֵי, וְאַתְפְּרֵשׁ מִינָהּ. בִּינֵן דְאֵתִת, כָּל אִינֵן שְׁמִשְׁחָא, עֵינִין לָהּ לַחּוּפָה בְּהַדָּי מְלַכָּא עֲלָאָה, בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא. דְאֶלְמָלָא לָאו הָכִי, לָא יִתְפְּרֵשׁ מִינָהּ הָהוּא סְטָרָא אַחְרָא וְיִתַעְרַב חֲדוּתָא. אֲבָל בְּזִמְנָא דְאֵתִי, דִּיתַפְּרֵשׁ מִינָהּ הָהוּא סְטָרָא אַחְרָא, כְּדִין בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְנִשְׁמוּ אֶחָד.

בִּינֵן דְעָאֵלֶת לַחּוּפָה, וְאִיהִי בְּהַדָּי מְלַכָּא. עֲלָאָה, כְּדִין אֲנִן מִתְעַרְי חֲדוּהּ דִּימִינָא וְשְׁמָאֵלָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (דברים 1) וְאַהֲבַת אֵת יְיָ אֱלֹהֶיהָ בְּכָל לִבְבָהּ וּגְוִי. וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ וּגְוִי. בְּלָא דְחִילוֹ כָּלָל, דְּהָא סְטָרָא אַחְרָא לָא יִתְקַרַב תַּמָּן, וְלִית לֵיהּ רִשׁוֹ.

כְּלָהּ, כָּל זִמְנָא דְבְעָאן לְאַעֲלָא לָהּ לְגַבֵּי מְלַכָּא, לְחֲדוּהּ דְשְׁמוּשָׁא, אֲצַטְרִיךְ בְּלַחֲשׁוֹ בְּרִזָּא, בְּגִין דְּלָא יִשְׁתַּכַּח בְּרַגְלֵי (כָּר נֶשׁ דְגָלִי) צַעֲדָהָא, רְמִז דְסְטָרָא בִישָׁא, וְלָא יִתְדַבַּק בְּהַדָּה, וְלָא יִשְׁתַּכַּחוּן בְּבִנֵי, רְמִז פְּסוּל כָּלָל.

והכי אמר יעקב לבנוי, שמא חס ושלום ארע פסול (בזרעי או) בערסי, כדין אינון אמרו, כמה דלית בלבד אלא אחד, כד וכו' לית לן דביקו בסטרא אחרא כלל, דהא פרישא הוה מערסד, ואנן ביחודא לגבי מלכא עלאה, ולית לן דביקו כלל בסטרא אחרא, דהא בפרישו מסטרא אחרא (נ"א הוינו ברעו) הוה רעותא ומחשבתא דילן.

פיון דידיע דסטרא אחרא לא אתדבק תמן פלל כדין עאלת אתתא, לגבי בעלה בלחישו, כרוא דיחודא דשית סטרין. פתח ואמר, פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דהא איהי כרוא דאחד, בעולמתהא, בלא ערפובא כלל ולא שותפו דסטרא אחרא.

ותא חזי, בההיא שעתא, יעקב ובנוי הוו בדיוקנא עלאה לתתא בהדי שכינתא. יעקב הוה כרוא דשית סטרין דעלמא עלאה, כרוא חד. בנוי הוו בדיוקנא דשית סטרין דעלמא תתאה. ואיהו כרוא לגלאה לון ההוא קז, כמה דאוקימנא, דאית קז ואית קז, אית קז תימין, ואית קז התימין. קז תימין: דא מלכות קדישא רוא דמהימנותא רוא דמלכו דשמאי. קז (דף קל"ד ע"ב) התימין: דא רוא דמלכו תיבא רוא דסטרא אחרא דאקרי קז כל בשור. והא אוקימנא.

פיון דחמא דאסתלקת שכינתא מניה וכו'. אינון אמרו כמה דלית בלבד אלא אחד, דאנת כרוא דעלמא עלאה, ואיהו אחד. אוף אנן, דאנן כרוא דעלמא תתאה, איהו אחד. ועל דא אדפרו תרי לבבות, רוא דעלמא עלאה, דאיהו לבא דיעקב, ורוא דעלמא תתאה, דאיהו לבא דבנוי, כדין אעיל לה בלחישו.

וכמה דאינון אתיחדו רוא דעלמא עלאה באחד, ורוא דעלמא תתאה באחד. אוף הכי אנן צריכין ליחדא עלמא עלאה באחד, וליחדא עלמא תתאה כרוא דאחד. דא בשית סטרין, ודא בשית סטרין. ובגין כד, שית תיבין הכא, כרוא דשית סטרין. ושית תיבין הכא, כרוא דשית סטרין, (זכריה יד) יי' אחד ושמו אחד. זכאה עדיבא וחולקיה מאן דישו רעותיה להאי, בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

רב המנונא סבא אמר הכי, דא אתערותא דיחודא שפיר איהו, דרוא דכרוא דמלתא דא אוקימנא. ומלין אלין זמינן לאתעתדא קמי עתיק יומין, בלא כסופא כלל.

רעיא מהימנא

פקודא ללמוד תורה בכל יומא, דאיהי רוא דמהימנותא עלאה, למנדע ארחיה דקודשא בריה הוא. דכל מאן דאשתדל באורייתא, זכי בהאי עלמא, וזכי בעלמא דאתי, ואשתזיב מכל קטרוגין בישוין. בגין דאורייתא רוא דמהימנותא איהי, דמאן דאתעסק בה, אתעסק במהימנותא עלאה, קדשא בריה הוא אשרי שכינתיה בגיניה דלא תעדי מניה.

מאן דידיע מלה דאורייתא, אצטריה למרדה אבתריה, ולאולפא האי מלה מניה, לקיימא רוא דכתיב, מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. אורייתא אילנא דחיי איהו, למיחב

חַיִּין לְכַלֵּא. מָאן דְּאִתְתַּקַּף בְּאוֹרֵייתָא, אִתְתַּקַּף בְּאִילָנָא דְחַיִּי, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (משלי ג) עֵץ חַיִּים
הִיא לְמַחְזִיקִים בֵּיהּ.

וּכְמָה רְזִין עֲלָאִין אוֹקִימָנָא בְּמָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, דְּזִכִּי לְאִתְקַשְׂרָא בְּאוֹרֵייתָא דְלְעִילָא.
בְּהַאי עֲלָמָא לָא שְׂכִיף, וְלָא שְׂכִיף בְּעֲלָמָא דְאִתִּי, וְאִפִּילוּ בְּקַבְרָא שְׁפוּתִיהּ מְרַחֲשֵׁן אוֹרֵייתָא,
כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (שיר השירים ז) דוֹבֵב שְׁפִתַי יִשְׁנִים. (ע"כ רעיא מהימנא).

זוהר:

פְּתַח וְאָמַר (שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, הָכֵא אִיהוּ יְחֻדָּא בְּכֻלָּא חֻדָּא. עֵילָא וְתַתָּא. וַיִּקְחוּ תְרוּמָה
לָא כְּתִיב, אֵלָא וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, עֵילָא וְתַתָּא בְּכֻלָּא חֻדָּא, בְּלֹא פְרוּדָא כָּלֵל.

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֵוּ לְבֹו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. הַאי קָרָא, הָכֵי אֲעֻבְרִידָהּ לִיהּ לְמִימַר, כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְבְּנֵוּ לְבֹו, (ס"א וְקָחוּ אֶת תְּרוּמָתִי) מָאן מֵאֵת כָּל אִישׁ. אֵלָא רְזָא הָכֵא לְאִינוּן מְרִי מְדִין. זְכָאִין
אִינוּן צְדִיקָא, דִּידְעִי לְשׁוּאָה רְעוּתָא דְלַבְהוֹן לְגַבִּי מְלָכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְכָל רְעוּתָא דְלַבְהוֹן לָאו
אִיהוּ לְגַבִּי עֲלָמָא דָא, וּבְכַסּוּפָא בְּטָלָה דִּילִיהּ. אֵלָא יִדְעִי וּמִשְׁתַּדְּלִי לְשׁוּאָה רְעוּתָהוֹן וְלֹא תִדְבְּקָא
לְעִילָא, בְּגִין לְאִמְשַׁכָּא רְעוּתָא (דְלִהוֹן) דְּמֵאֲרִיהוֹן לְגַבִּיהוּ מְעִילָא לְתַתָּא.

וּמָאן אֲתֵר נְטָלִי הַהוּא רְעוּתָא דְמֵאֲרִיהוֹן לְאִמְשַׁכָּא לִיהּ לְגַבִּיהוּ. נְטָלִין מֵאֲתֵר חַד עֲלָאָה קְדִישָׁא,
דְּמִנִּיהּ נְפְקִין כָּל רְעוּתִין קְדִישִׁין. וּמָאן אִיהוּ. כָּל אִישׁ. דָּא צְדִיק, דְּאִתְקַרֵּי כָל, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר
(קהלת ה) וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכָל הַיּוֹם. (תהלים קיט) עַל פֶּן כָּל פְּקוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל. אִישׁ: כְּמָה דְּאִתְ אָמַר
(בראשית ו) אִישׁ צְדִיק. דָּא אִיהוּ צְדִיק, (ס"א כָּל אִישׁ) מֵאֲרִיהּ דְּבִיתָא, דְּרְעוּתִיהּ תְּדִיר לְגַבִּי מְטְרוּנִיתָא,
כְּבַעֲלָה דְרַחֲמִים לְאִתְתִּיהּ תְּדִיר. יִדְבְּנֵוּ לְבֹו אִיהוּ רַחֲמִים לָהּ. וְלְבֹו דְּאִיהִי מְטְרוּנִיתָא דִּילִיהּ, יִדְבְּנֵוּ
לְאִתְדְּבְּקָא בֵּיהּ.

וְאֵת עַל גַּב דְּרַחֲמֵי סְגִי דָא בְּדָא, דְּלֹא מִתְפָּרֵשׁן לְעֲלָמִין, מִתְהוּא כָּל אִישׁ, מֵאֲרִיהּ בֵּיתָא, מֵאֲרִיהּ
דְּמְטְרוּנִיתָא, מִנִּיהּ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. אֲרַחֲיָה דְעֲלָמָא, מָאן

